

ligen en akt af synnerlig betydelse med hänseende till sina rättsföljder. Det vore därför löga välbetänkt att, på sätt motionärerne ifrågasatt, till förmån för en testamentstagare, hvars anspråk möjligen grundar sig på en olaglig handling, göra arfvings lagbestämda rätt väsendtligen beröende derpå, om han tillfälligtvis får känedom om ett i allmänna tidningarne infördt kungörande. Obilligheten häraf blir ännu större, då man tagar i betraktande, dels att lagen icke föreskrifver någon viss tid, inom hvilken testamentet skall arfvingen delgifvas, och dels att testamentstagaren emellertid eger att sätta sig i besittning af den testamenterade egendomen. Testamentstagaren är alltid den lyckligare lottade. Han bör därför utan missnöje underkasta sig de olägenheter, som kunna föranledas af svårigheten att gifva arfvingen del af testamentet.

Det må bemärkas, att här eger ett helt annat förhållande rum, än då fråga är om stämmings delgifvande. I allmänhet ligger det i svarandepartens intresse att undersöka stämningen, då deremot en arfvings egen fördel fordrar, att han gifver sig tillkänna för att göra sin arfsrätt gällande; och han intager dervid ställningen af kändepart gentemot testamentstagaren såsom svarande.

På dessa skäl hemställer Utskottet,

5:o att Herrar Sven Andreassons och J. Borgs nu oihandlade förslag ej må till någon Riksdagens vidare åtgärd föranledas.

Stockholm den 2 Maj 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

N:o 46.

Ank. till Riksd. Kansli den 3 Maj 1870, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om rättighet för husbonde att i sparbank insätta en del af tjenstehjorns lön.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 209, som blifvit till Lag-Utskottet remitterad, har Herr *Åke Andersson*, i afsigt att befordra sparsamhet hos

tjenstefolk och sålunda i någon mån undanrödja en af de orsaker, hvarför fattigvårdstungan är från år så betydligt ökad, föreslagit, att Riksdagen ville för sin del besluta, "att i de kommuner, som medelst lagligen utlyst kommunalstämma sådant besluta, skola tjenare vara förbundna att, såvida deras lön uppgår i kontant till 50 R:dr eller derutöfver, utom kostpenningar der sådana ifrågakomma, låta husbonden, hvilken ock skall vara skyldig att, i sparbank eller lifränteanstalt, under årets lopp eller, om kortare tid är betingad, innan den tilländagått, insätta minst 40 procent af den sålunda betingade lönen, mot högsta möjliga ränta, hvaröfver tjenaren sjelf under tjenstetiden eller vid dess slut erhåller sin bok, efter hvilken han icke får uppbära medlen, innan han uppnår 50 å 55 års ålder, såvida icke tvingande omständigheter sådant fordra, då kommunalstyrelsens utlåtande i den kommun, han då tillhör, deröfver erfordras".

I anledning af ett vid 1868 års Riksdag väckt likartadt förslag, yttrade sig dåvarande Lag-Utskott, att ett sådant icke låte sig förena med den likhet inför lagen, som emellan samhällets alla klasser borde ega rum jemväl i fråga om den enskildes rätt att råda öfver sitt gods. Tjenaren hade lika väl som husbonden grundadt anspråk på frihet i detta hänseende. Den förres rättighet att få disponera öfver egna medel vore lika helig som den sednares. Det kunde icke med fog påstås, att höjelsen för lyx och öfverflöd i allmänhet vore större hos tjenstefolk än hos andra; men äfven om så vore förhållandet, kunde lagstiftaren deraf ingalunda hemta giltig anledning att ställa hela den tjenaude klassen under ett sådant förmyndareskap, som förslaget åsyftade. Mot det föreslagna stadgandet kunde för öfrigt anmärkas, att det sannolikt ofta skulle föranleda förvecklingar mellan husbonde och tjenare.

Under återopande af dessa skäl, och med erinran att det står husbonde öppet, att i sammanhang med legoaftalet söka träffa godvillig öfverenskommelse i ifrågavarande hänseende med tjenstehjon, får Utskottet vördsamt hemställa, att ifrågavarande motion må lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 2 Maj 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Herr *Kolmodin* har begärt få antecknad, att han i Utskottet ej deltagit i behandlingen af ifrågavarande ärende.